

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	December 2019/Januar 2020
Institution	Herning HF & VUC
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Kultur- og samfundsfag
Lærer(e)	Tobias Huus og Kristian Sandholm Poulsen
Hold	KS p18 (2p)

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Historisk metode (historie)
Titel 2	Styreformer i historien fra antikken til 1914 (historie)
Titel 3	Identitetsdannelse og kulturmøder (samfundsfag)
Titel 4	Ideologiernes kamp (historie)
Titel 5	Demokratisering og sekularisering (tværfagligt)
Titel 6	Ideologier og partier (samfundsfag)
Titel 7	Introduktion til faget (religion)
Titel 8	Velfærdsstaten - Det gode samfund? (tværfagligt)
Titel 9	Buddhisme (religion)
Titel 10	
Titel 11	

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 1	Historisk metode
Indhold	<p>Primært eget undervisnings og instruktionsmateriale</p> <p>Div. historiske billeder fra forskellige perioder (til periodisering og kronologi)</p> <p>Periodiseringer fra forskellige bøger og hjemmesider, fx Lotte Schou og Susanne Ørnstrøm: Danmark i Verden. Columbus 2011. s. 198-199 Samt https://danmarkshistorien.dk/historiske-perioder/ https://www.biographyonline.net/different-periods-in-history/</p> <p>https://videnskab.dk/kultur-samfund/saxos-danmarkshistorie-vaekker-opmaerksomhed-i-udlandet</p> <p>http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/saxo-grammaticus-og-gesta-danorum/</p> <p>http://antikmuseet.au.dk/undervisning/gym/brug/</p>
Omfang	Under 5% af lektionerne og ca. 40 sider (vægtet)
Særlige fokuspunkter	<p>Historiebrug: Videnskabelig Kommerciel/underholdende Politisk Eksistentielt/Identitetsskabende Moralsk Ikke-brug</p> <p>Kildekritik Troværdighed, tendens, objektivitet og subjektivitet Samtidighed Personer, erfarings-, ekspert- og partskilder Kilder og fremstillinger Historisk kontekst Afsender og modtager Budskab og formål</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning og opgaver

Titel 2	Styreformer i historien fra antikken til 1914 (historie)
Indhold	<p>Ulrik Grubb, Knud Helles, Bente Thomsen: <i>Overblik – verdenshistorie i korte træk</i>, Gyldendal 2005, s. 21-78, 90-94, 102-144.</p> <p>Henriette Prag: <i>Ridderliv</i>, Gyldendal 1997. Kilde 1, 2 og 5</p> <p>Uddrag af Erasmus fra Rotterdam: En kristelig og nyttig bog om kongers, fyrsters, rigets, landes og stæders styre. Fra Fredsakademiet.dk</p> <p>Uddrag af Macchiavellis Fyrsten, fra Fokus 1, Gyldendal 2007. Side 179-180.</p> <p>Saint-Simon om Ludvig d. 14. fra: https://verdenfoer1914.systime.dk/index.php?id=130</p>
Omfang	Ca. 30% af lektionerne og ca. 120 sider (vægtet)
Særlige fokuspunkter	<p>Aristoteles' styreformsbegreber: Politeria-demokrati, aristokrati-oligarki og monarki-tyranni</p> <p>Feudalisme Stændersamfund Enevælde og oplyst enevælde De borgerlige revolutioner Liberalisme, socialisme, nationalisme og imperialism</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning Gruppearbejde Skriftligt arbejde</p>

[Retur til forside](#)

Titel 3	Identitetsdannelse og kulturmøder (samfundsfag)
Indhold	<p>Kernestof SamfNu C (ibog, Systime 2017), kapitel 1 og 2</p> <p>Supplerende stof https://jyllands-posten.dk/debat/kronik/ECE9837179/danske-smaaboern-faar-stress-i-vores-institutioner/ https://www.zetland.dk/historie/se6ERJx4-aOZj67pz-26ec1 Elevernes egen indsamlede empiri (spørgeskemaundersøgelse) https://stiften.dk/aarhus/Blikket-skal-rettet-mod-subkulturer-og-bander-/artikel/246116 http://nyheder.tv2.dk/samfund/2015-02-16-forfatter-moedte-gerningsmand-en-</p>

	taber-radikaleret-af-ghettoen
Omfang	Ca. 35% af lektionerne og ca. 40 sider (vægtet)
Særlige fokuspunkter	Socialisering Dobbeltsocialisering og multisocialisering Social arv, push og pull-faktorer Kapitalformer, felt og habitus Anerkendelse Identitetsdannelse på sociale medier Integrationsformer Identitetsvalg Stamtavle- og tilvalgsstrategi Nationalisme og nationalitet Stereotyper og fordomme Kulturdimensioner Kvantitativ og kvalitativ metode
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Gruppearbejde Individuelt arbejde Projektarbejdsform - Kvantitative undersøgelser om danskhed

[Retur til forside](#)

Titel 4	Ideologierne kamp (historie)
Indhold	<p>Kernestof Lars Andersen, Hans Branner m.fl.: <i>Fokus 3 – Fra verdenskrig til velfærd</i>, Gyldendal 2006. Kapitel 1, side 9-32.</p> <p>https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=628 https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=836 https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=589 https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=608 https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=614 https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=615 https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=225 https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=229</p> <p>Supplerende stof https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=289 (Ikke-angrebspagten 1939) Churchill og Chamberlains taler om München-aftalen (Se ibog) https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=226 Warszawapagtlandene om Berlinmuren https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=227 Præsident Kennedys tale</p>

	d. 25. juli 1961 https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=1004 (Fukuyama) https://pov.international/polsk-jodehad-led-i-brud-med-liberalt-demokrati/
Omfang	Ca. 15% af lektionerne og ca. 60 sider (vægtet)
Særlige fokuspunkter	Første verdenskrig Mellemlkrigstiden <ul style="list-style-type: none"> - Versailles-freden - Kriserne - De totalitære ideologier og demokratiet - Appeasement-politikken Anden verdenskrig Den kolde krig Den kolde krigs slutning og verdensordenen efter Perspektivering: Udemokratisk udvikling i Østeuropa i dag, historiebrug Unipolaritet, bipolaritet og multipolaritet Realister og idealister
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Grupperarbejde Individuelt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 5	Demokratisering og sekularisering (tværfagligt)
Indhold	<p>Historie: Kernestof https://danmarkshistorien.systime.dk/index.php?id=139 Den danske revolution https://danmarkshistorien.systime.dk/index.php?id=140 Oplyst enevælde https://danmarkshistorien.systime.dk/index.php?id=141 De store landboreformer https://danmarkshistorien.systime.dk/index.php?id=144 Enevælden i modvind https://danmarkshistorien.systime.dk/index.php?id=145 Krig om Slesvig og demokratisk grundlov https://danmarkshistorien.systime.dk/index.php?id=146 Ny krig og ny grundlov https://danmarkshistorien.systime.dk/index.php?id=160 Forfatningskampen https://danmarkshistorien.systime.dk/index.php?id=161 Industrialisering og arbejderbevægelse https://danmarkshistorien.systime.dk/index.php?id=162 Gårdmændenes store tid, de første venstregeringer, 1915-grundloven https://danmarkshistorien.systime.dk/index.php?id=170 Første verdenskrig https://danmarkshistorien.systime.dk/index.php?id=171 Påskekrisen Mellemlkrigstiden: https://danmarkshistorien.systime.dk/index.php?id=172</p>

<https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=173>

<https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=175>

Besættelsen:

<https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=176>

<https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=177>

<https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=194#c312> (kun til billedet af Erik Eriksen)

<https://www.dr.dk/tv/se/historien-om-danmark/historien-om-danmark-3/historien-om-danmark-2>

Supplerende stof

<https://pov.international/tre-myter-om-det-danske-demokrati-den-forste-myte/>

<https://politiken.dk/magasinet/feature/art5513623/Krigen-i-1864-var-kun-et-h%C3%A5ndslag-fra-dansk-succes>

<http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/provisorisk-tillaeg-til-straffeloven-2-november-1885/>

<http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/danmarks-riges-grundlov-af-5-juni-1849-junigrundloven/> (uddrag)

<https://politiken.dk/inland/art6330971/Det-er-i-dag-100-%C3%A5r-siden-at-flere-tusind-danskere-stormede-B%C3%B8rsen> (uddrag)

<https://www.youtube.com/watch?v=oBasq2kxeKs> (Tysk propaganda-film om 9. april)

<http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/fredrik-bajer-i-folketinget-4-februar-1888/> (uddrag)

<http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/carl-ploug-i-landstinget-om-kommunal-valgret-til-kvinder-1888-1/> (uddrag)

Samfundsfag:

Kernestof

SamfNu C (ibog, Systeme 2017), kapitel 4 og 5

Supplerende stof

Meningsmålinger

<https://stramkurs.dk/vores-politik/udlaendinge/>

<http://nyheder.tv2.dk/2018-03-21-ekspert-facebook-er-en-bombe-under-demokratiet>

Dokumentar ”Politik til salg” tv2 2015

<https://www.information.dk/inland/2018/11/officielt-regeringen-opgiver-revision-offentlighedsloven>

<https://jyllands-posten.dk/debat/leder/ECE9861141/offentlighedsloven-skriger-paa-en-aendring/>

https://www.information.dk/debat/2018/01/fake-news-faar-borgeren-miste-troen-paa-sandheden?vwo_exp_badges=|31|5180|5253|

<https://www.dr.dk/nyheder/inland/elever-afviser-kast-med-moenter-efter-minister-det-hele-bliver-bare-gjort-vildere>

<https://www.berlingske.dk/politik/regeringen-faar-hoevl-for-at-svaekke->

[ytringsfriheden-det-vaerste-skridt](#)

<https://www.borgerforslag.dk/>

<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/freedom-world-2018>

<https://infographics.economist.com/2019/DemocracyIndex/>

https://en.wikipedia.org/wiki/Democracy_Index

Religion:

Islam: Muhammed (født 570 i Mekka på Den arabiske halvø, død i 632 i Medina) får åbenbaret Koranen som en slags rettelse af jødedommen og kristendommen og bliver Islams profet. Koran betyder oplæsning eller gentagelse (af Guds ord). Islam betyder fred, og lægger vægt på en streng monoteisme (kun én Gud). Allah betyder Guden. Muhammed udvandrer til Medina i 622 (år 0 i den islamiske tidsregning). Helligsteder: Mekka og Medina. Kaba'en i Mekka er et tomt tempel som symbol på, at Allah ikke kan rummes i et billede. Qibla: Bederetning mod Kaba'en i Mekka (begreb: axis mundi – en verdensakse = centralt helligsted).

De fem søjler: faste handlinger/ritualer, der som søjler bærer det muslimske liv oppe. Er grundlagt af Muhammed. De fem søjler er:

1. Shahada: Trosbekendelsen - "Der findes ingen gud foruden Gud, og Muhammed er hans sendebud" - streng monoteisme
2. Salah: Fem daglige bønner - her bruges trosbekendelsen også, man vender sig mod Mekka - i dag findes en app til det!
3. Zakat: Almisse - man skal under ramadan give 2,5 % af sit årlige overskud (over 10.000 kr.) til fællesskabet ummah
4. Sawm: Faste - mellem solopgang og solnedgang i den 9. måned ramadan - fx syge og gravide kan fritages
5. Hadj: Valfart til Mekka - mindst én gang i livet, hvis man har råd og er rask nok til rejsen - stor fællesskabsfølelse i ummah'en

Begrebspar: Myte og ritual – ritualet gennemspiller myten, fx løber man på rejsen til Mekka mellem to høje for til sidst at modtage lidt vand fra en hellig kilde, fordi myten fortæller at Muhammed ledte efter vand i det område.

Fundamentalisme: Fundamentalisme og teokrati (præstestyre, politisk magt og religiøs magt er samlet hos den samme person, religion ses som et offentligt anliggende) vs. sekularisering (politisk magt og religiøs magt er adskilte, religion er en privatsag); traditionalisme vs. modernisme (man tilpasser sin religion).

Fundamentalister er maksimalister, der baserer deres liv på et helligskrift, fx Koranen eller Biblen. Nogle fundamentalister er en slags konservative modernister, der plukker og fortolker i religionen, men ønsker et radikalt anderledes samfund, ofte konstrueret ud fra ideen om en fantastisk fortid på Muhammeds tid eller Jesus' tid.

Luther: I nogle henseender var Martin Luther (1483-1546) fundamentalist. Da han opdagede, at der ikke stod noget om at man kunne købe sig til frelse i biblen, oversatte han biblen til tysk og protesterede (gjorde optør) mod den katolske kirke (paven i Rom). Man frelses kun ved tro. Dette førte til den protestantiske tro og reformationen i Danmark i 1536, hvor kongen blev statskirkens overhoved. Forfatningsmæssigt er Danmark ikke sekulært. Men Luthers tanker førte alligevel til sekularisering, en individualisering af troen og via den protestantiske arbejdsmoral til øget kapitalisme.

Synopsisøvelse: Tekst om Sherin Khankans forhold til sekularisering og modernisering af islam i en dansk kontekst. Træning af kildeanalyse, indefra/udefra osv.

	<p>Materiale: Andreasen m.fl.: "Islam og politisk ideolog", uddrag fra <i>Religion og kultur</i>, 2. udg. Systime 2006, s. 191-192 (i OneNote-øvelse) Heeger, Troels: "DEBATINTERVIEW: Spørgsmålet om sharia bliver ved med at hjem-søge Sherin Khankan", <i>Berlingske Tidende</i> (2. sektion "Opinion"), april 2019 Lenti, Camilla: "Hvad er islamisme?" religion.dk 2009: https://www.religion.dk/sp%C3%B8rg-om-islam/hvad-er-islamisme (i pdf) Madsen, Lene m.fl.: <i>Grundbog til religion C</i>, 2. udg. Systime 2012, kapitel 4 "Islam", s. 93-105 og s. 108-117 (i pdf og delvist som PowerPoint samt besøgt her 4.3.19: https://grundbogentilreligionc.systeme.dk/index.php?id=219) Madsen m.fl.: "Reformationen – et religiøst brud", fra <i>Kultur og samfund</i>, Systime 2010: Uddrag om reformation fra s. 123-131 – gengivet i pdf'en "Luther reformation kilde-tekster HHF 2017") Mikkelsen, Morten: "Luthers liv i 7 billeder", <i>Kristeligt Dagblad</i>, besøgt 29.4: https://www.kristeligt-dagblad.dk/historier/luther Petersen, Asbjørn: "Martin Luther (1483-1546)", <i>kristendom.dk</i>, nov. 2005, besøgt 29.4: https://www.kristendom.dk/indføring/martin-luther-1483-1546 Reimick, Sofie m.fl.: "Religion", uddrag fra <i>Kultur og samfund</i>, Systime 2009, s. 43-45 (i pdf om Jan Hjärpes 4 begreber) Rubin, Marcus: "Islam er ikke årsagen til islamisk terror", <i>Politiken</i> feb. 2018 (i pdf) Solow, Nanna: "Fundamentalisme" og "Islamisme" fra <i>Gads online religionsleksikon</i> på religion.dk: http://www.religion.dk/leksikon (i pdf)</p> <p>Film: Andersen, Simon A. m.fl.: <i>5 skarpe om islam</i>, DR Kultur 2014 Derki, Talal: <i>Islamistens sønner</i>, DR2, 2019 (også under titlen <i>Kalifatets børn</i>, oversat fra arabisk, oprindeligt produceret i Tyskland for bl.a. BASIS BERLIN 2017) Stender, Bjarke m.fl.: <i>5 skarpe om Luther</i>, DR Kultur 2013, besøgt 25.4: på youtube.com: http://kortlink.dk/w3pa</p> <p>Kilder: Koranen: Sura 1 "Åbningen" Luther, Martin: "Om tro og gerninger" fra <i>Om et kristenmenneskes frihed</i> (1520) og "Om det almindelige præstedømme" fra <i>Til den kristne adel</i> (1520) fra www.martinluther.dk (pdf: Luther reformation kildetekster HHF 2017)</p> <p>Billeder (i samme pdf): "Pave Gregor den Store", fra alter i Århus Domkirke, 1479 Alterbordsforside fra Torslunde Kirke 1561, Nationalmuseet</p>
Omfang	<p>Historie: Ca. 25% af lektionerne og ca. 80 sider (vægtet) Samfundsfag: Ca. 30% af lektionerne og ca. 50 sider (vægtet) Religion: 24 lektioner a 45 min. (4.3.19-16.5.19), 56,5 normalsider</p>
Særlige fokuspunkter	<p>Historie Enevælden 1848-Grundloven De slesvigske krige 1866-grundloven Forfatningskampen 1915-grundloven Besættelsen</p> <p>Samfundsfag Parlamentarisme og regeringsdannelse Den parlamentariske styringskæde Magtens tredeling</p>

	<p>Medier Demokratisk deltagelse Rettigheder Demokratiformer: Direkte og repræsentativt Demokratiopfattelser: Deltagelsesdemokrati og konkurrencedemokrati Lovgivningsprocessen Magttyper Demokratisk dannelse Demokratikriterier (i forskellige undersøgelser) Demokrati i verden, undersøgelser og deres brug af kvantitativ, kvalitativ og komparativ metode Case; Lobbyisme og interesseorganisationer Case: Offentlighedsloven Case: Borgerforslag</p> <p>Religion Følgende punkter fra læreplanen 2017 er mødt: - et flerfagligt forløb - kristendom - islam - religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid - religionsfaglige metoder</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning Gruppearbejde Individuelt arbejde Synopsirprojekt</p>

[Retur til forside](#)

Titel 6	Ideologier og partier (samfundsfag)
Indhold	<p>Kernestof SamfNu C (ibog, Systime 2017), kapitel 3</p> <p>Supplerende stof Meningsmålinger https://www.berlingske.dk/politik/regeringen-indgaar-aftale-om-seniorpension-med-df-og-r-aftalen-er-bred-og</p> <p>”Forståelsespapiret: <i>Retfærdig retning for Danmark</i>” mellem S-regering og støttepartier (i uddrag)</p> <p>Resultat af folketingsvalget 2019</p> <p>Statistik om vælgernes dagsorden fra: https://www.altinget.dk/artikel/ny-maaling-den-groenne-dagsorden-tager-en-suveraen-foersteplads</p>

	https://www.dr.dk/nyheder/politik/folketingsvalg/lars-loecke-aendrer-kurs-gaar-til-valg-paa-regering-henover-midten
Omfang	Ca. 20% af lektionerne og ca. 35 sider (vægtet)
Særlige fokuspunkter	De klassiske ideologier: Liberalisme, socialisme og konservatisme Forgreninger af de klassiske ideologier Økologisme, feminisme og nationalisme Populisme Værdi- og fordelingspolitiske skaler Molin-modellen Partierne i folketinget Parlamentarisme og regeringsdannelse
Væsentligste arbejdsformer	Diverse arbejdsformer, såsom klasseundervisning, elevoplæg, læreroplæg, tekstproduktion, gruppearbejde, CL, klassedialog, forskellige it-værktøjer.

Titel 7	Første særfaglige forløb i religion: Introduktion til faget
Indhold	<p>Religion: Introduktion til fagets begreber og metoder (særligt sociologiske begreber, fx maksimalisme og minimalisme), sekularisering (religion mister magt i samfundet, videnskabelige forklaringer overtager religiøse forklaringer, kirke og stat adskilles) og senmoderne religion (synkretisme og individualisme: den religiøse aktør sammensætter selv sin religion, vi ”shopper” religion som identitetsmarkører). 9 religionsdefinitioner og begrebskort.</p> <p>Kildekritik: 3 begreber: <i>Indefra</i> (religiøs kilde, fx en præst), <i>udefra objektiv</i> (ikke religiøs kilde, fx en lærebog), <i>udefra subjektiv</i> (ofte negativ over for religion, fx en ateist).</p> <p>Intro til kristendom (forskellige Jesus-billeder, kristendommens plot med problemmyte (syndefald) og løsningmyte (Jesus tager menneskets synder på sig), frelse ved tro og lidt om etik). Jesus har flere roller: Konge, dommer, den lidende tjener, offerlammet. I kristendom frelses man ikke ved gode gerninger, men ved at tro.</p> <p>Etik: I fortællingen om den barmhjertige samaritaner fortæller Jesus en lignelse om hvordan man skal handle etisk (moralsk rigtigt) mod sin næste (sit medmenneske): Du skal hjælpe folk i nød = næstekærlighed. Kort om pligtetik vs. nytteetik: Pligtetikken sætter altid mødet med det enkelte menneske først, mens nytteetikken prøver at regne ud, hvad der bedst kan betale sig for en større gruppe af mennesker. Diskussion af 4 etiske dilemmaer – fx skal man smide folk ud fra en overbelastet redningsbåd for at rede nogle (nytteetik) eller må man afstå fra at sende folk i druknedøden og eventuelt selv springe i vandet (pligtetik)?</p> <p>Myte og ritual: Myten er en religiøs grundfortælling, så som skabelsesberetningen, og gennemspilles ofte i et ritual. Fx gennemspilles Jesus’ dåb i dåbsritualet og hans fødsel til jul. Ritualet er et fast mønster af handlinger, som har en social effekt ud over det symbolske/religiøse niveau (den troende tror, at barnet i dåben får frelse, men reelt får barnet også et navn, bruden og gommen bliver gift osv.). Ritualet har tre faser: isolation, overgang (liminal fase) og indlemmelse (med ny, social status). Eks: konfirmation – barnet isoleres ved alteret, gennemgår altergang og indlemmes som ”vok-</p>

	<p>sen” igen i familien. Vielsen er kvindens overgangsritual (hun går ind med sin far og ud med sin mand: fra faderens datter til gift kvinde, frue i eget hus).</p> <p>Sekulære ritualer / ateistiske ritualer: sociologisk set har mennesket brug for at markere overgange, fx i arbejdslivet (film om ritualer på arbejdspladsen = professionsrettede problemstillinger). Ateisten Anne Behr iscenesætter sin mands bisættelse på havet som en modsætning til det kirkelige ritual (senmoderne religion, den religiøse aktør, minimalisme).</p> <p>Materiale: ”Fænomenlogiske grundbegreber”, pdf (baseret på <i>Gads Religionsleksikon</i> på religion.dk https://www.religion.dk/leksikon/ besøgt 17.9.17 og <i>Begrebsnøglen til religion</i> på systime.dk https://begrebsnoeglentilreligion.systime.dk/ besøgt 17.9.17) Hansen, Preben M.: ”Bag om Den barmhjertige samaritaner” (i pdf), uddrag fra: http://www.bibelselskabet.dk/undervisning/ressourcer/lydspor%20fra%20bibelen/nelsocan/baggrund Madsen, Lene m.fl.: <i>Grundbog til religion C</i>, 2. udg. Systime 2012, kapitel 1 ”Brillekursus”, s. 11-20, kapitel 3 ”Kristendom”, s. 52-73 (i pdf) Pedersen, Anna R.: ”Marie Krarup: Den syriske flygtning er ikke min næste”, uddrag fra artikel fra http://www.kristendom.dk/hvem-er-min-naeste/den-syriske-flygtning-er-ikke-min-naeste</p> <p>Film: Andersen, Simon A. m.fl.: <i>5 skarpe om kristne ritualer</i>, DR Kultur 2014 Enberg, Runar og Melander, Per m.fl.: ”Ritualernes Magt”, <i>Eksistens</i>, SVT 2009 Religionsnørden: ”Kristendom basis 1”, youtube.com juni 2017 (om kristendommens plot): https://www.youtube.com/watch?v=Ii_tst8FgIE ”Spise med Price” – kort klip om myten bag rituallet Thanksgiving: https://www.youtube.com/watch?v=oC7W-XnIm_A</p> <p>Billeder: Grünewald, Matthias: <i>Korsfæstelsen</i>, 1515 <i>Kristus Pantokrator</i>, mosaik, Spanien (ca. 1100-tallet) Krucifiks fra Åby Kirke ved Aarhus er fremstillet omkring 1050-1100</p> <p>Kilder: Behr, Anne: ”Bisættelse uden for kirkens stemningsfulde kulisse?”, Ateistisk selskab, ateist.dk, 2004 (i Madsen, Lene: <i>Grundbog til religion C</i>, s. 20) Pallesen, Matilde Hørmand: ”10 moralske dilemmaer, der udfordrer din samvittighed”, etik.dk, 2011, besøgt 16.1.17: http://www.etik.dk/moral/10-moralske-dilemmaer GT (Det Gamle Testamente): 1. Mosebog, kapitel 2 til 3 i uddrag (Skabelsen og syndefaldet) NT (Det Nye Testamente): Matthæusevangeliet (fra Bjergprædiken) kapitel 7, vers 2 ”Den gyldne regel”, kapitel 22: ”Det største bud” (det dobbelte kærlighedsbud) Lukasevangeliet kapitel 23-24 i uddrag (korsfæstelse og genopstandelse), og kapitel 10, vers 25 ”Den barmhjertige samaritaner”</p>
Omfang	22 lektioner a 45 min. (3.1.19-28-2.19), 52,2 normalsider
Særlige fokus-punkter	Følgende punkter fra læreplanen 2017 er mødt: <ul style="list-style-type: none"> - et enkeltfagligt forløb - kristendom, navnlig med henblik på dens europæiske og danske fremtrædelsesformer, herunder både nutidige og klassiske tekster - etiske problemstillinger - religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid - religionsfaglige metoder - professionsrettede problemstillinger
Arbejds-	Diverse arbejdsformer, såsom klasseundervisning, elevoplæg, læreroplæg, tekstpro-

former	duktion, gruppearbejde, CL, klassedialog, forskellige it-værktøjer.
--------	---

[Retur til forside](#)

Titel 8	Velfærdsstaten - Det gode samfund? (tværfagligt)
Indhold	<p>Historie: Kernestof: Lars Andersen m.fl.: Fra verdenskrig til velfærd (Fokus 3), Gyldendal 2010: s. 48-62</p> <p>Industrialisering og arbejderbevægelse samt andelsbevægelse: https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=157 https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=158 https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=159 https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=161</p> <p>1930'erne https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=172 https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=173</p> <p>1950'erne-1970'erne https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=192 https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=193 https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=194 (minus grå boks)</p> <p>Efter 1973 https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=204#c331 https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=205 https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=206 https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=207</p> <p>Udenrigspolitik: https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=191 https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=216</p> <p>1980-1990'erne https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=218 https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=219 https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=217 https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=260 https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=220</p> <p>EU: https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=221</p> <p>Supplerende stof: Uddrag af ”Historien om Danmark” afsnit 7-9, DR 2017 https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/louis-pio-maalet-er-fuldt-1872/ https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/det-socialdemokratiske-arbejderpartis-1888-program/ https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=182 (kilde, levevilkår og arbejdsløs-</p>

hed, 1930'erne)

<https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=183> (kilde, forskellige syn på Kanslergadeforliget)

Den danske velfærdsstat og dens kritikere. Kronik af J. O. Krag i *Socialdemokraten*, 23/10 1956.

<https://www.berlingske.dk/kronikker/donald-trump-udfordrer-danmarks-militaere-aktivisme>

<https://www.eu.dk/da/undervisning/ungdomsuddannelser/eus-historie> (film)

Th. Staunings Majtale 1934. (uddrag) Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv

<https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/fremskridtspartiets-valgbrochure-1972/>

Samfundsfag:

Kernestof:

SamfNu C (ibog, Systeme 2017), kapitel 6 (undt. 6.3) og 7

Peter Brøndum og Thor Banke Hansen: *Luk samfundet op!*, Columbus, 3. udgave. Side 199 og 216-217

Supplerende stof:

<https://www.dr.dk/tv/se/de-udenlandske-laeger/de-udenlandske-laeger-2/de-udenlandske-laeger-2-3>

<https://politiken.dk/debat/debatindlaeg/art7074254/Uden-de-udenlandske-1%C3%A6ger-ville-vores-sundhedsv%C3%A6sen-kn%C3%A6kke>

<https://www.eu.dk/da/undervisning/ungdomsuddannelser/lovgivningsproces> (film)

Ledende artikel: En ny tid - ligesom i gamle dage, Information 2. oktober 2019 I

https://borsen.dk/nyheder/politik/artikel/1/381702/mette_f_vil_banke_udgifterne_op_med_37_mia_kr_i_2025.html (uddrag)

Uddrag af Socialdemokratiets velfærdsudspil "Velfærd først i hele Danmark", maj 2019

<https://www.altinget.dk/artikel/notat-saadan-laegger-regeringen-op-til-at-fordele-10-milliarder-paa-finansloven> (uddrag)

<https://www.mm.dk/tjekdet/artikel/skattetryk>

<https://bm.dk/arbejdsomraader/arbejdsvilkaar/den-danske-model/>

<https://www.fyens.dk/debat/Loekkes-truer-den-danske-model-med-skalpellen/artikel/3338540>

<https://faos.ku.dk/arbejdsmarkedets-begreber/de-gule/>

Statistikker over organisationsgrad fra "Den danske model Før, nu og i fremtiden", FOA

<https://www.berlingske.dk/kommentatorer/man-skal-ikke-vaere-en-roev-over-for-sine-kolleger-men-det-skal-ikke>

<https://www.information.dk/debat/2012/01/velstillede-glemte-velfaerdsstaten>

Videoer fra organisationen Gode Penge:

<https://www.youtube.com/watch?list=PLAbWXI00SxMFz1HpEd0Hx7nct02YilPNw&v=7RBmjln1vd0>

<https://www.youtube.com/watch?list=PLAbWXI00SxMFz1HpEd0Hx7nct02YilPNw&v=j882qGnWgqs>

<https://www.youtube.com/watch?list=PLAbWXI00SxMFz1HpEd0Hx7nct02YilPNw&v=MrXVUWIRUo4>

<https://www.youtube.com/watch?list=PLAbWXI00SxMFz1HpEd0Hx7nct02YilPNw&v=UEGICttgSwY>

Religion:

Dette beskriver *religionsdelen* af det andet tværfaglige forløb i KS

Repetition af de semitiske religioner via etik i jødedom, kristendom og islam:
 Jødedommen er en lovreligion, hvor overholdelse af Moseloven står centralt til opnåelse af det gode samfund. Men loven gælder kun partikulært det jødiske folk og ses ofte som et spørgsmål om gerningsretfærdighed. Jesus gør op med dette og breder den jødiske religion ud til at gælde universelt. I kristendommen er næstekærligheden og menneskets motiv for handling (motivaspekt), ikke loven og gerninger, central. Islam kan også kaldes en lovreligion, hvor streng monoteisme står centralt og hvert individs gerninger regnes op i gode og dårlige gerninger.

Øvelse med De ti bud: I Moseloven gælder buddene primært for israelitiske mænd og kan opdeles i teologiske bud og etiske bud. Men Luther oversætter dem til tysk og lader billedforbuddet ryge ud, men deler forbuddet mod at begære din næste ejendom op i to, så fokus flyttes fra det teologiske til det etiske.

Kildelæsningsøvelser med en del kilder: Følg analysemodellen via taksonomien, særlig vægt på kildekritik (indefra-religiøs eller udefra-neutral eller udefra-kritisk).

Repetition af sociologiske begreber: Maksimalisme vs. minimalisme

Repetition af Jan Hjärpes to modsætningspar: traditionalisme vs. modernisme og fundamentalisme vs. sekularisme

Deskriptiv etik: Beskrivelse af hvad folk gør, herskende moral i samfundet

Normativ etik: Hvordan verden *bør* være: Fx ”Vi skal have længere straffe” vs. ”Indsatte skal rehabiliteres hurtigt”.

Religiøs etik: Fx de ti bud og næstekærligheden

Sekulær etik: Dydsetik, pligtetik og nytteetik

Dydsetik/Eudaimonisme: Bygger på den græske filosof Aristoteles. En dyd er en god egenskab eller et ideal. Det er etisk godt at prøve at leve op til dyderne – samt vejen dertil. Det er fx dydigt at anstrenge sig, og anstrenger man sig, opnår man også et godt resultat. Sigter også på at skabe lykke, så længe det er i overensstemmelse med dyderne. Fornuften er den højeste dyd.

Pligtetik/deontologi: Bygger på den kristne næstekærlighed (gør mod andre, som du vil de skal gøre mod dig). En sekulær/humanistisk udgave hos den tyske filosof Kant: Man skal handles således at ens handling kan ophæves til almen lov. Målet helliger ikke midlet: Andre kan ikke gøres til genstand for at opnå et resultat.

Nytteetik/utilitarisme: Størst mulig lykke/nydelse/fravær af smerte for så mange som muligt. Kræver et overblik over alle konsekvenser af en handling. Kaldes også konsekvensetik. Udvikles af Bentham og Mill. De fås behov må vige for de manges behov. Målet helliger midlet: Man kan godt gøre andre til et redskab til at opnå et særligt godt resultat for fællesskabet.

10 etiske dilemmaer, fx:

DILEMMA	PLIGTETISK LØSNING	NYTTEETISK LØSNING
Eksempel: Læge skal vælge mellem at redde en døende patient og lade fem andre dø, eller lade den døende dø af sig	Lægen kan aldrig gøre brug af den anden patient for at redde de andre. Et menneske må ikke være et middel og han er for-	Sagen er nytteetisk klar. Den døendes behov for at leve lidt længere kan ikke stå i vejen for de manges behov. Lægen må

selv og redde de fem andre ved brug af organerne.	pligtet på at redde ham såvel som alle andre.	opnå mest mulig lykke og bruge organerne bedst.
Eksempel: I redningsbåden til 12 mennesker er der 30, både børn, unge og gamle. Den synker, hvis alle bliver om bord. Hvem hopper ud?	Pligten over for medmennesker siger, at vi ikke kan smide nogen over bord. Men man kunne jo selv hoppe i for at gøre sin pligt (inkl. dydsetik)	Nytteetik må man straks gå nøgternt til sagen. Dem, som kan ro og sikre overlevelse samt børn må blive, mens gamle og svage må over bord.

Pligtetikken er særlig egnet i mødet med den enkelte og minder om den kristne etik, nytteetik er særligt velegnet på et samfundsplan og kræver ofte et slags regnestykke.

Syndebuk: To tegneserier om utilitarisme og retfærdig fordeling i samfundet.

Nytteetikken fører syndebukproblemet med sig: Nogle få kan gøres til slaver eller syndebukke (nogen som tilskrives skylden for samfundets problemer), hvorved flertallet har det godt.

Diskussion: Hvem er syndebukke i dag? F.eks. arbejdsløse og flygtninge.

Politisk filosofi (i teksten ”Retfærdig fordeling i samfundet”): Tre hensyn der skal balancere i det gode samfund: 1) En vis lighed, men ikke fuldstændig lighed, for 2) folk skal hjælpes efter behov og 3) belønnes efter fortjeneste. (pdf: Velfærdsstat og etik 2016)

Diakonien vej fra oldkirken til nutiden (pdf: Velfærdsstat og etik 2016):

Diakoni betyder ”tjeneste”. Blev allerede brugt i N.T. om de handlinger, apostlene gjorde for at understøtte de nye kristne menigheder. Kaldes også det udøvede evangelium, dvs. de handlinger, som Jesus lærer mennesket at udøve via NT/evangeliet.

Uddybning af diakoni og dens ændring fra katolicisme til protestantisme på tavlen

Diakonien udvikling: Systematisk omsorg i kirkesamfundene: Tiende, almisse (i dag skat og velgørenhed). De katolske klostre varetog diakonien.

I et protestantisk samfund – med protestantisk arbejdsmoral – hvor klostrene nedlægges og statens overtager ansvaret for de fattige, opstår der et behov for at systematiserer understøttelse og allokere skatteindtægter. Igennem sekularisering, hvor kirken mister indflydelse, overtager staten på den måde diakonien. En mulig forklaring på velfærdssamfundet fra et religiøst perspektiv til at supplere den socialdemokratiske forklaring. I dag vinder kirkelige organisationer og frivilligt arbejde frem eftersom der er politisk vilje til at mindske udgifterne i det offentlige og overlade det til civilsamfundet (på vej mod residual model i DK?).

Materiale:

Andreasen og Poulsen (red.): *Religion og kultur* (1. udg.), uddrag fra s. 239-240, 242-245, 158-159 og 249-252, Systime, 2002 (i pdf: Velfærdsstat og etik 2016)

Bargfeldt, Egil: ”Hvad er dydsetik”, *religion.dk* december 2010:

<https://www.religion.dk/etik/hvad-er-dydsetik>

Bibelselskabet: ”Bag om de ti bud”, besøgt 13.8 2019: <https://www.bibelselskabet.dk/bag-om-de-ti-bud>

Bjerager, Erik: ”Velfærdsstaten er en kristen opfindelse”, *Kristeligt Dagblad* 11. april 2003 (bilag i synopsissæt)

Jacobsen, Jensen og Sørensen: ”Den kollektive samvittighed” og ”Diakonien” i *Kultur og samfundsfagsbogen*, 2009, Columbus, s. 98-99 (i pdf: Velfærdsstat og etik 2016)

Lexner, Bent: ”Hvordan kan jøder tro på Gud efter holocaust?”, brevkassevar på *religion.dk* juli 2012, besøgt 21.8: <https://www.religion.dk/sp%C3%B8rg-om-%C3%B8dedom/hvordan-kan-j%C3%B8der-tro-p%C3%A5-gud-efter-holocaust>

Madsen, Motzfeldt, Reimick m.fl.: ”Jødedom” *Grundbog til religion C*, Systime iBog, besøgt efteråret 2019: <https://grundbogentilreligionc.systeme.dk/index.php?id=144> ; <https://grundbogentilreligionc.systeme.dk/index.php?id=145> ;

	<p>https://grundbogentilreligionc.systime.dk/index.php?id=146 Motzfeldt, Dorte Thelander: <i>Religion og etik</i>, Systime iBog, besøgt efteråret 2019: ”Etik i jødedommen”: https://religionoetik.systime.dk/index.php?id=155 ; https://religionoetik.systime.dk/index.php?id=156 ; ”Etik i kristendommen”: https://religionoetik.systime.dk/index.php?id=160 ; https://religionoetik.systime.dk/index.php?id=161 ; ”Etik i islam”: https://religionoetik.systime.dk/index.php?id=192 ; https://religionoetik.systime.dk/index.php?id=170 ; https://religionoetik.systime.dk/index.php?id=171 ; https://religionoetik.systime.dk/index.php?id=174 ; ”Pligtetik”: https://religionoetik.systime.dk/?id=p147 ; ”Nytteetik”: https://religionoetik.systime.dk/?id=p148</p> <p>Pallesen, Matilde H.: ”10 moralske dilemmaer”, <i>etik.dk</i> maj 2011, versioneret af læreren. Besøgt første gang 30.3.13: http://www.etik.dk/moral/10-moralske-dilemmaer</p> <p>Schaffalitzky de Munkadell: ”Retfærdig fordeling” i Søren Harnow Klausen (red): <i>Filosofiens grunddiscipliner</i>, 2000, Gyldendal (i pdf: Velfærdsstat og etik 2016)</p> <p>Vangshardt, Rasmus: ”Hvad er nytteetik?” religion.dk juli 2010, besøgt efteråret 2019: http://www.religion.dk/viden/hvad-er-nytteetik</p> <p>Vangshardt, Rasmus: ”Hvad er nytteetik?” religion.dk juli 2010, besøgt efteråret 2019: http://www.religion.dk/viden/hvad-er-pligtetik</p> <p>Aarslevs, Jacob Christian: ”Filantropi og diakoni: da det frivillige arbejde kom til Danmark”, <i>kristendom.dk</i> november 2011 (i pdf: Velfærdsstat og etik 2016)</p> <p>Video: Kristeligt Dagblad på youtube, maj 2011, besøgt 29.11.17: https://www.youtube.com/watch?v=uazNCE7ZlyY</p> <p>Tegneserier: <i>Existential Comics</i>: ”The Last Chance at Happiness, with Jeremy Bentham” (tegneserie om nytteetik) pdf, besøgt 8.4.2019: http://existentialcomics.com/comic/283 <i>The Pencilword</i>: ”On a plate” (tegneserie om social ulighed): https://www.rnz.co.nz/news/the-wireless/373065/the-pencilword-on-a-plate</p> <p>Kilder: Det Gamle Testamente: ”De ti bud”, 2. <i>Mosebog</i> 20,1-17 Det Gamle Testamente: ”Sociale og religiøse bud og forbud”, 5. <i>Mosebog</i> 22,20-23 (i Moseloven KSP.pdf) Det Nye Testamente: ”Den første menighed” i <i>Apostlenes Gerninger</i>, kap. 2, v. 38-47 Henriksen, Bjarne L.: ”Danmark - set fra Kirkens Korshær”, <i>Dansk Kirkeliv</i> 1983 Motzfeldt: Tre interviews med danske muslimer i <i>Religion og etik</i>, besøgt efteråret 2019: https://religionoetik.systime.dk/?id=c455&L=0 Muslim: ”Forudbestemmelse” inkl. Sura 92,5-10 i <i>Muslim 46</i> (hadith-uddrag), oversat af Frants Buhl. Gyldendal, 1954, <i>Religion og etik</i>, besøgt efteråret 2019: https://religionoetik.systime.dk/?id=c446&L=0</p>
Omfang	<p>Historie: Ca. 25% af lektionerne og ca. 80 sider (vægtet) Samfundsfag: Ca. 30% af lektionerne og ca. 65 sider (vægtet) Religion: 24 lektioner a 45 min. (13.8.19-01.11.19), 53,7 normalsider</p>
Særlige fokus-punkter	<p><u>Historie</u> Industrialisering og arbejderbevægelse Andelsbevægelsen og omlægningen af landbruget Firepartisystemet De borgerlige velfærdsreformer 1891-1907, de værdigt trængende Markedsøkonomi, planøkonomi og blandingsøkonomi Skønsprincip og retsprincip Forsikringsprincip og universelt princip Mellemkrigstidens økonomiske krise og Kanslergadeforliget Danmark efter 2. Verdenskrig, Marshall-hjælpen</p>

	<p>Velfærdsstatens guldalder Ideologiske holdninger til velfærdsstaten, historisk Oliekrisen Schlüter-perioden – begyndende privatisering og udlicitering Socialdemokratiet og politisk nyorientering i 1990'erne - workfare, aktiv arbejdsmarkedspolitik Udenrigspolitik fra Neutralitet-Kold krig- Aktivisme Bipolært, unipolært og multipolært system Idealister og realister EU</p> <p><u>Samfundsfag</u> Velfærdsmodellerne og stat, marked og civilsamfund Den sociale kontrakt Finanspolitik Pengepolitik Strukturpolitik - herunder arbejdsmarkedsstrategier: Incitament, stramning og opkvalificering Reformen af velfærd efter 2010 New public management Globalisering Den demografiske udfordring Beskatning og omfordeling De økonomiske mål og det økonomiske kredsløb Den danske model på arbejdsmarkedet Case: Gule fagforeninger Case: EU og de udenlandske læger Velfærdsstat kontra konkurrencestat</p>
Arbejdsformer	Diverse arbejdsformer, såsom klasseundervisning, elevoplæg, læreroplæg, tekstproduktion, gruppearbejde, CL, klassedialog, forskellige it-værktøjer.

[Retur til forside](#)

Titel 9	Buddhisme (religion)
Indhold	<p>Andet særfaglige forløb i religion: Buddhisme og repetition: Buddhismen er et universalistisk opgør med hinduismen, der (som jødedommen) var knyttet til et folk og et område. Buddha betyder Den Oplyste. Buddhalegenden: Prins Siddharthas liv illustrerer middeelvejen mellem de to ekstremer prinsetilværelsen og asketlivet. Den Ottelede Middevej er kuren mod Dhuka (smerte/nytteløs stræben) og Den Fjerde Ædle Sandhed. Benarestalen: Buddha forklarer Dharmen (dvs. buddhismen) for sine disciple (kan sammenlignes med Bjergprædikenen). En central tekst i buddhismen, der forklarer De Fire Ædle Sandheder. Samsara, genfødslernes hjul. Karmaloven bestemmer dine genfødsler. Trosbekendelsen/de tre tilflugter: Buddha (læreren), Dharma (visdommen), Sangha (det troende fællesskab).</p>

	<p>Sammenligning ml. tre praksisformer: Nirvanisk buddhisme (elitær), Karmisk buddhisme (mere folkelig) og Apotropæisk (magisk) buddhisme (ren folkelig). Billeder: Tiggermunk modtager ris af lægfolk, som så får god karma; Mange små daglige ritualer, der er præget af apotropæisk buddhisme (dennesidig). Google-buddhisme og kobling til introkursus med sociologiske begreber, fx synkretisme, individualiseret, ikke-institutionaliseret religion og genfortryllelse. Hertil en række kildeanalyser ud fra analysemodellen.</p> <p>Materiale: Højbjerg, Mette: ”Google-buddhismen er landet”, <i>Politiken</i> 2011 Madsen, Motzfeldt, Reimick m.fl.: ”Buddhisme” <i>Grundbog til religion C</i>, Systime iBog, besøgt efteråret 2019: https://grundbogentilreligionc.systime.dk/index.php?id=234 ; https://grundbogentilreligionc.systime.dk/index.php?id=168 ; https://grundbogentilreligionc.systime.dk/index.php?id=169 ; https://grundbogentilreligionc.systime.dk/index.php?id=170 ; https://grundbogentilreligionc.systime.dk/index.php?id=171 ; https://grundbogentilreligionc.systime.dk/index.php?id=238 ; Repetition fra grundbogen: https://grundbogentilreligionc.systime.dk/index.php?id=280 og https://grundbogentilreligionc.systime.dk/index.php?id=279</p> <p>Video: Hedman, Rikke (red.): <i>5 skarpe om buddhisme</i>, Danmarks Radio (DR K), 2014, besøgt på CFU efteråret 2019</p> <p>Kilder: ”Benarestalen”, fra <i>Vinaya Pitaka</i> (I, 10), oversættelse: Christian Lindtner (ukendt årstal) Borup, Jørn: ”Buddhalegenden, kort udgave” Forlaget Univers Borup, Jørn: ”Japanere På Pilgrimsfærd”, <i>Kristeligt Dagblad</i>, 2003 (uddrag), besøgt efteråret 2019: https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=c684 <i>Buddha.dk</i> (Karma Kadjy-linjen i Danmark) uddrag fra hjemmeside, besøgt efteråret 2019: https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=c685 Hansen, Nanna H.: ”Jeg vil gerne elske alle levende væsener lige højt”, Interview i <i>Politiken</i> 2004: https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=c652 Logan, Pamela: ”Øjenvidne til en tibetansk himmelbegravelse”, alumnus.caltech.edu: https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=c653</p>
Omfang	13 lektioner a 45 min. (25.10.19-22.11.19), 28,4 normalsider
Særlige fokus-punkter	Følgende punkter fra læreplanen 2017 er mødt: - et 4. forløb (mindst 4 forløb i alt) - udvalgte sider af yderligere én religion (her buddhisme)
Arbejds-former	Diverse arbejdsformer, såsom klasseundervisning, elevoplæg, læreroplæg, tekstproduktion, gruppearbejde, CL, klassedialog, forskellige it-værktøjer.

[Retur til forside](#)

Titel 10	
Indhold	
Omfang	
Særlige fokus-punkter	
Arbejds-former	Diverse arbejdsformer, såsom klasseundervisning, elevoplæg, læreroplæg, tekstproduktion, gruppearbejde, CL, klassedialog, forskellige it-værktøjer.

[Retur til forside](#)

Titel 11	
Indhold	
Omfang	
Særlige fokus-punkter	
Arbejds-former	Diverse arbejdsformer, såsom klasseundervisning, elevoplæg, læreroplæg, tekstproduktion, gruppearbejde, CL, klassedialog, forskellige it-værktøjer.

[Retur til forside](#)